

A 40. Nemzetközi Matematikai Diákolimpiát (angol rövidítése szerint: IMO) Romániában, Bukarestben rendezték, 1999. július 10–22. között. A helyszín kiválasztása nem volt véletlen, ugyanis az első IMO-t Románia rendezte 1959-ben, és kérésükre a jubileumi, negyvenedik IMO-nak is ők adhattak otthont. (Azért csak a negyvenedik – és nem a negyvenegyedik – volt 1999-ben, mert 1980-ban nem rendezték meg a Diákolimpiát.)

Az olimpián 81 ország vett részt, általában hattagú csapatokkal. Alább felsoroljuk a résztvevő országokat. Ha valamely országból hatnál kevesebb diák vett részt, akkor az országnév után zárójelben jelezzük az illető országból érkezett versenyzők számát:

Albánia (5), Argentína, Ausztrália, Ausztria, Azerbajdzsán, Belgium, Belorusszia, Bosznia-Hercegovina, Brazília, Bulgária, Ciprus, Csehország, Dánia (5), Dél-Afrika, Dél-Korea, Észtország (4), Finnország, Franciaország, Fülöp-szigetek (4), Görögország, Grúzia, Guatemala, Hollandia, Hongkong, Horvátország, India, Indonézia, Irán, Írország, Izland, Izrael, Japán, Jugoszlávia, Kanada, Kazahsztán, Kína, Kirgizisztán (3), Kolumbia, Kuba, Kuvait (4), Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg (2), Macedónia, Magyarország, Makaó, Malajzia, Marokkó, Mexikó, Moldova, Mongólia, Nagy-Britannia, Németország, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Örményország, Peru (2), Portugália, Románia, Spanyolország, Sri Lanka (1), Svájc, Svédország, Szingapúr, Szlovákia, Szlovénia, Tajvan, Thaiföld, Törökország, Trinidad és Tobago, Tunézia (4), Türkmenisztán (2), Új Zéland, Ukrajna, Uruguay (4), USA, Üzbegisztán, Venezuela (2), Vietnam.

A verseny szabályai sok év óta változatlanok: két, egymás utáni napon négy és fél-négy és fél óra alatt három-három feladatot kell megoldani. Mindegyik feladat helyes megoldásával 7 pont szerezhető. Egy versenyző tehát legfeljebb 42 pontot szerezhet, egy ország összpontszáma pedig maximum 252 lehet. Az idei verseny különösen nehéznek bizonyult. Senkinek sem sikerült 42, 41 vagy 40 pontot elérnie. 39 pontot is csak hárman kaptak a résztvevő 450 diák közül – örvendetes, hogy egyikük *Terpai Tamás* volt. A verseny nehézségének megfelelően az egyes díjak ponthatárai szokatlanul alacsonyan lettek meghúzva. A legalább 28 pontot elérők I. díjat, a 19–27 pont között teljesítők II. díjat, a 12–18 pont közöttiek pedig III. díjat nyertek. A magyar csapat valamennyi tagja díjazott volt. A részletes magyar eredménylista:

Terpai Tamás, a Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Gimnázium IV. osztályos tanulója 39 ponttal **első díjat nyert**.

Lukács László, a miskolci Földes Ferenc Gimnázium IV. osztályos tanulója 27 ponttal,

Zábrádi Gergely, a győri Révai Miklós Gimnázium III. osztályos tanulója 26 ponttal,

Devecsery András, a Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Gimnázium III. osztályos tanulója 21 ponttal és

Kiss Gergely, a Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Gimnázium III. osztályos tanulója 19 ponttal **második díjat nyertek**.

Gyenes Zoltán, a budapesti Apáczai Csere János Gimnázium III. osztályos tanulója 15 ponttal **harmadik díjat nyert**.

Az országok közötti (nem-hivatalos) pontversenyben nem sikerült ugyan megismételni az elmúlt néhány év bravúros eredményeit, de így is az élmezőnyben végeztünk: a 81 résztvevő ország közül a 11. helyet szereztük meg. A legjobban szerepelt országok sorrendje a következő:

1–2. Kína és Oroszország 182 ponttal; 3. Vietnam 177; 4. Románia 173; 5. Bulgária 170; 6. Belorusszia 167; 7. Dél-Korea 164; 8. Irán 159; 9. Tajvan 153; 10. USA 150; 11. Magyarország 147; 12. Ukrajna 136; 13. Japán 135; 14. Jugoszlávia 130; 15. Ausztrália 116; 16. Törökország 109; 17. Németország 108; 18. India 107; 19. Lengyelország 104; 20. Nagy-Britannia 100 ponttal.

A magyar csapat vezetője *Pelikán József* (Eötvös Loránd Tudományegyetem), helyettes vezetője *Dobos Sándor* (Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Gimnázium) volt. A versenyzők felkészítésében szokás szerint oroszánrészt vállalt *Reiman István*.

Az egyes versenyzők tanárai az alábbiak voltak:

Devecsery András: *Táborné Vincze Márta, Beleznay Ferenc, Pataki János*;

Gyenes Zoltán: *Drozdy Győzőné, Pósa Lajos*;

Kiss Gergely: *Surányi László, Pataki János, Pósa Lajos*;

Lukács László: *Szabó Kálmán, Gulyás Tibor*;

Terpai Tamás: *Táborné Vincze Márta, Beleznay Ferenc, Pataki János, Pósa Lajos*;

Zábrádi Gergely: *Szűjártó Miklósné, Zsebők Ottó, Pósa Lajos*.

Mindannyiuknak szeretném megköszönni kitűnő munkájukat.

A szervezők igyekeztek kitenni magukért – a legtöbb tekintetben a lehetséges maximumot nyújtották. Egészen kiemelkedő volt az előzetesen kiválasztott feladatok minősége – igaz, hogy összességükben kissé túl nehézre sikerültek. (Az egyes országok által beküldött feladatjavaslatok közül a rendező ország előzetesen kiválaszt 25–30-at, amiből aztán a zsűri – a csapatvezetők összessége – választja ki a verseny 6 feladatát.)

A versenynek tulajdonított jelentőséget az is mutatja, hogy az államelnök, az oktatási miniszter és más notabilitások is megtisztelték a nyitó-, illetve záróünnepséget jelenlétükkel.

Döntött a zsűri a közeli jövőben rendezendő IMO-k helyszínéről is. A 41. IMO 2000. július 13–25. között Dél-Koreában, Taejon városában kerül lebonyolításra. 2001-ben az USA rendezi az olimpiát (a szövetségi fővárosban, Washingtonban). A 2002-re kijelölt Fülöp-szigetek lemondta a rendezést, a helyette „beugró” rendező ország valószínűleg Nagy-Britannia lesz. 2003-ban Japán, 2004-ben pedig Görögország lesz a házigazda.

Pelikán József

Magyar–román közös olimpiai felkészítő tábor

Második alkalommal rendeztük meg a magyar–román közös olimpiai felkészítő tábort. Ezúttal Magyarország, közelebbről Balatonfüred volt az esemény helyszíne 1999. június 20–27. között.

A tavaly már bevált módszert alkalmaztuk: délelőttönként egy-egy magyar, ill. román előadás, persze angolul, délutánonként pedig feladatmegoldások megbeszélése volt műsoron. Az előadók magyar részről Dobos Sándor, Pataki János és Pelikán József voltak. Mindkét ország 7-7 diákkal képviseltette magát: az olimpiai csapat 6 tagja mellett részt vett a kijelölt tartalék is, tőlünk *Harangi Viktor* (Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Gimnázium, I. oszt.).

Sajnos azon a héten volt az emlékezetes orkánszerű vihar, így fürdésről szó sem lehetett, de szép kirándulást tettünk Tihanyba, felkerestük a nagyszámú balatonfüredi nevezetességet, és megtekintettük a nagyhírű Lóczy-barlangot is.

Óriási segítséget és felsorolhatatlanul sokféle támogatást kaptunk a balatonfüredi Lóczy Lajos Gimnáziumtól és személy szerint *Szilágyi Lajos* igazgató úrtól, akinek ezúton is szeretnék hálás köszönetet mondani.

Pelikán József